**Powiatowy Urząd Pracy w Piszu**
**ul. Zagłoby 2, 12-200 Pisz**
**Tel. 087/425-24-30**
**www.pup.pisz.pl**

# SYTAUACJA NA RYNKU PRACY POWIATU PISKIEGO W ROKU 2012

Opracował:
Stanisław Olender
p. o Zastępcy Dyrektora
Powiatowego Urzędu Pracy
w Piszu

**Pisz – luty 2013 r.**

# SPIS TREŚCI


| | | str. |
|---|---|---|
| **Wstęp** | | 3 |
| **1.** | **CHARAKTERYSTYKA LOKALNEGO RYNKU PRACY**…….……. | 3 |
| **2.** | **STRUKTURA BEZROBOCIA** …….… | 4 |
| | **2.1. Zmiany w poziomie bezrobocia**……..……...… | 4 |
| | **2.2. Stopa bezrobocia**……..…….. | 5 |
| **3.** | **OFERTY PRACY I PODJĘCIA PRACY**….……..... | 5 |
| | **3.1. Oferty pracy**……..……..……...… | 5 |
| | **3.2. Podjęcia pracy**……..…….. | 7 |
| **4.** | **AKTYWNE FORMY PROMOCJI ZATRUDNIENIA, ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA I AKTYWIZACJI BEZROBOTNYCH**……. | 8 |
| | **4.1. Zatrudnienie subsydiowane osób bezrobotnych**…….…….. | 8 |
| | **4.2. Inne usługi i instrumenty rynku pracy, służące aktywizacji bezrobotnych**……..……..……. | 12 |
| **5.** | **PROGRAMY REALIZOWANE W POWIECIE PISKIM**……...…… | 28 |
| **6.** | **FUNDUSZ PRACY**……...…….. | 31 |
| **7.** | **PODSUMOWANIE**……. | 31 |

## 1. CHARAKTERYSTYKA LOKALNEGO RYNKU PRACY

Powiat Piski położony jest w północno – wschodniej części Polski w województwie warmińsko - mazurskim. W skład powiatu wchodzą cztery gminy miejsko - wiejskie: Pisz, Biała Piska, Orzysz oraz Ruciane Nida. Obszar ten zamieszkuje około 57 tys. osób. W 2012 roku udział kobiet w populacji ludności powiatu wynosił 50,03%. Aktywni zawodowo to ponad 36 tys. osób (64% z ogółu)[1].

Powiat piski charakteryzuje niski wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na liczbę mieszkańców w odniesieniu do województwa. W 2010 roku zarejestrowanych w rejestrze REGON było 4095 podmiotów gospodarki narodowej. Ich liczba w przeliczeniu na 10 tys. ludności była niższa (719 podmiotów) niż w województwie (805)[2]. Liczba podmiotów gospodarczych na 10 tys. osób określająca poziom przedsiębiorczości w poszczególnych gminach powiatu kształtuje się następująco: Biała Piska – 460[3], Orzysz - 581[4], Ruciane Nida - 883[5] oraz Pisz 827[6]. Dane pokazują, że najniższy poziom przedsiębiorczości cechuje gminę Biała Piska co potwierdza wcześniejszą analizę tego obszaru jako najbardziej ubogiego w powiecie znajdującego się w najtrudniejszej sytuacji. Przedstawione dane odnoszą się do 2010 roku natomiast podkreślić należy, że w 2012 roku sytuacja nie uległa zmianom. Sytuacja gospodarcza nie sprzyja rozwojowi przedsiębiorczości z uwagi na załamanie koniunktury gospodarczej.

---

[1] http: www.stat.gov.pl/vademecum/vademecum_warminsko-mazurskie/portrety_powiatow/powiat_piski.pdf

[2] http://www.stat.gov.pl/vademecum/vademecum_warminsko-mazurskie/portrety_powiatow/powiat_piski.pdf

[3] http://www.stat.gov.pl/vademecum/vademecum_warminsko-mazurskie/portrety_gmin/piski/biala_piska.pdf

[4] http://www.stat.gov.pl/vademecum/vademecum_warminsko-mazurskie/portrety_gmin/piski/orzysz.pdf

[5] http://www.stat.gov.pl/vademecum/vademecum_warminsko-mazurskie/portrety_gmin/piski/ruciane_nida.pdf

[6] http://www.stat.gov.pl/vademecum/vademecum_warminsko-mazurskie/portrety_gmin/piski/pisz.pdf

## 2. STRUKTURA BEZROBOCIA

### 2.1 Zmiany w poziomie bezrobocia

W 2012 roku rynek pracy w Powiecie piskim charakteryzowała duża dynamika zmian. Liczba osób bezrobotnych na początku roku była najwyższa. W styczniu osiągnęła najwyższą wartość (6685 osób), następnie stopniowo spadała do 5536 osób (w lipcu) i od sierpnia zaczęła wzrastać. Ostatecznie, liczba bezrobotnych w powiecie piskim na koniec grudnia 2012 roku wynosiła 5790 osób. W porównaniu do roku 2011 (6323 osoby) nastąpił spadek o 533 bezrobotne osoby.

**Wykres 1.** Zmiany w poziomie bezrobocia w powiecie piskim.

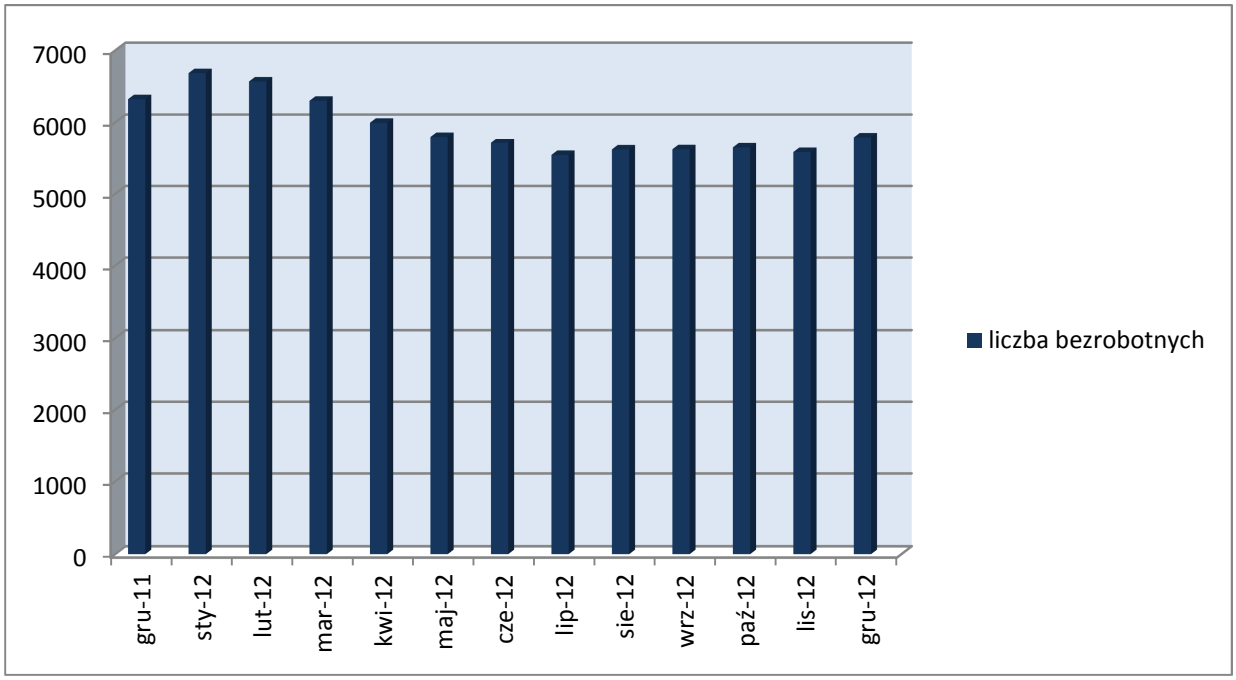


**Źródło:** Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01

W okresie trzyletnim (2010-2012) poziom bezrobocia w powiecie zmniejszył się o 300 osób.

**Tabela nr 1.** Dynamika spadku /wzrostu bezrobocia w powiecie piskim w latach 2010-2012.

| Rok | Liczba bezrobotnych | Spadek/wzrost do poprzedniego roku | Spadek/wzrost do poprzedniego roku w % |
|---|---|---|---|
| **2010** | 6091 | +1 | +0,01 |
| **2011** | 6323 | +232 | +3,66 |
| **2012** | **5790** | **-533** | **-8,43** |

**Źródło:** Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

## 2.2 Stopa bezrobocia

W grudniu 2012 roku stopa bezrobocia w kraju wynosiła 13,4%, w porównaniu do poprzedniego roku wzrosła o 0,9% (na koniec 2011 roku wynosiła - 12,5%). W województwie warmińsko-mazurskim nastąpił wzrost liczby bezrobotnych o 1,1% (z 20,1% na koniec 2011 roku do 21,2% na koniec 2012 roku), natomiast w powiecie spadła o 0,8% (z 32,2% na koniec 2011 do 31,4% na koniec 2012 roku).

Należy zauważyć, że spadek liczby bezrobotnych w powiecie spowodowany był wzrostem ofert pracy subsydiowanej (finansowanych ze środków Funduszu Pracy) takich jak: roboty publiczne i doposażenie stanowisk pracy.

Jednak nadal stopa bezrobocia w Powiecie piskim utrzymuje się na bardzo wysokim poziomie, na którą ma wpływ zła sytuacja gospodarcza zarówno w kraju jak i na świecie.

**Tabela 2.** Stopa bezrobocia w latach 2010-2012 w powiecie piskim na tle województwa i kraju.

| Miesiąc | Kraj | Województwo | Powiat | Miejsce powiatu w województwie |
|---|---|---|---|---|
| Grudzień 2010 | 12,3 | 20,0 | 31,5 | I |
| Grudzień 2011 | 12,5 | 20,1 | 32,2 | I |
| Grudzień 2012 | 13,4 | 21,2 | 31,4 | I |

**Źródło:** Opracowanie własne, na podstawie danych GUS-u.

W roku 2012 klasyfikowaliśmy się na I miejscu w województwie, natomiast na II miejscu w kraju (za powiatem szydłowieckim – 37,6% woj. mazowieckie podregion radomski).

# 3. OFERTY PRACY I PODJĘCIA PRACY

## 3.1. Oferty pracy

W 2012 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Piszu wpłynęło 3060 ofert pracy. Porównując do poprzedniego roku nastąpił wzrost liczby zgłoszonych wolnych miejsc pracy o 403 oferty, tj. 15,2%. Związane jest to ze zwiększeniem ilości miejsc pracy subsydiowanej (finansowanej przez Urząd). Większość ofert pracy w roku 2012, bo 85,2% (2 607 ofert) dotyczyła zatrudnienia subsydiowanego. Analogicznie w roku 2011 oferty pracy subsydiowanej stanowiły 80,4% (2137 ofert) ogółu pozyskanych od pracodawców miejsc pracy.

**Wykres nr 2**. Oferty pracy w powiecie piskim w latach 2011-2012.

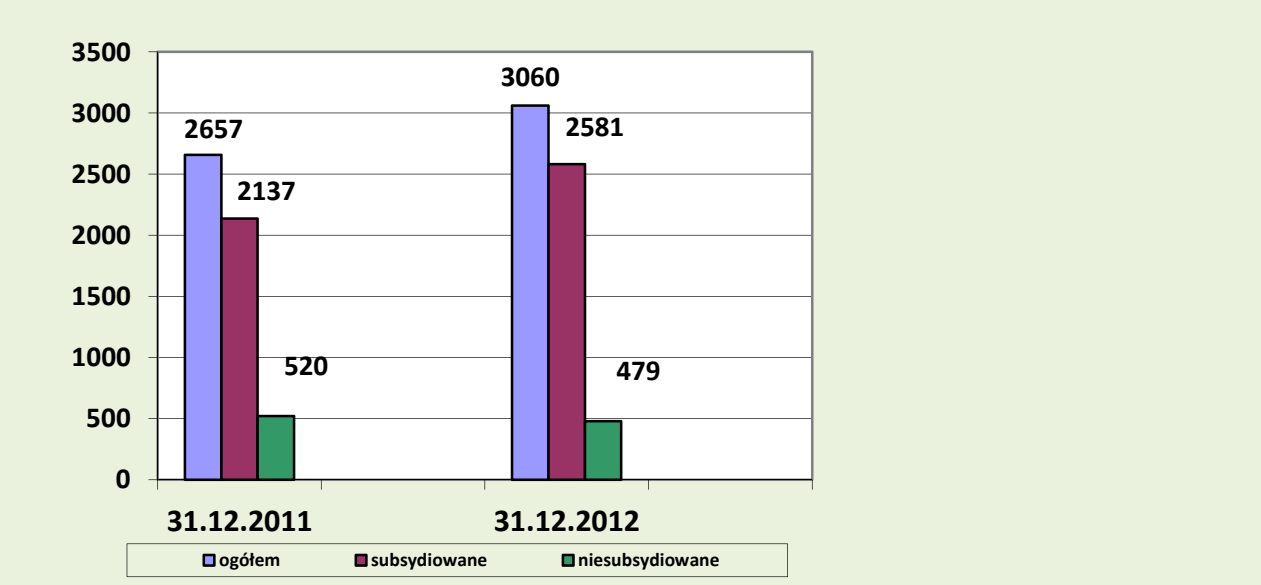


**Źródło:** Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Rynek ofert pracy w powiecie piskim jest zróżnicowany. Liczba wakatów uzależniona jest od sezonu (popytu na daną grupę pracowników).

**Wykres nr 3.** Oferty pracy subsydiowanej w powiecie piskim w latach 2011 – 2012.

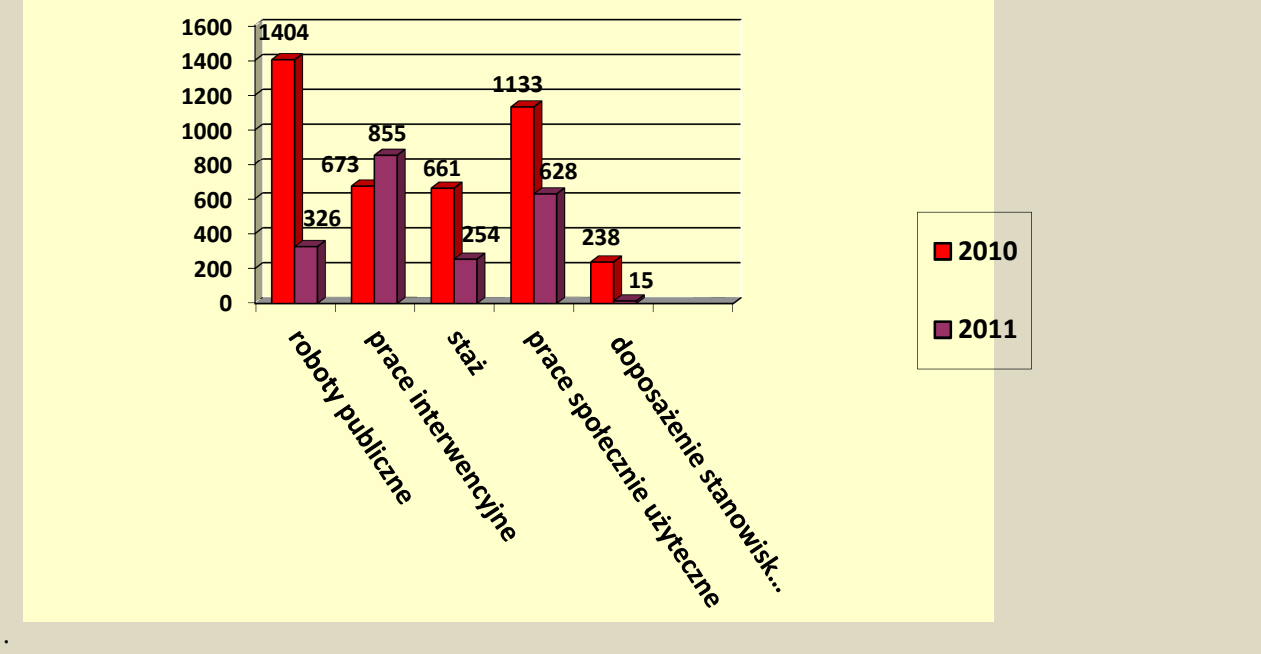


**Źródło**: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01

Analizując oferty pracy subsydiowanej w latach 2011-2012 należy stwierdzić, iż w roku 2012 znacznie wzrosła liczba ofert pracy w ramach robót publicznych, staży i doposażenia stanowisk pracy. Natomiast zmniejszyło się zainteresowanie pracami interwencyjnymi i pracami społecznie - użytecznymi.

### 3.2. Podjęcia pracy

W roku 2012 w związku z podjęciem pracy z rejestrów wyłączono 4109 osób, tj. 50,2% wszystkich wyrejestrowanych w powiecie (8189 osób wyłączonych z ewidencji w 2012 roku).

**Tabela 3**. Podjęcie pracy przez bezrobotnych w powiecie piskim w latach 2010-2012

| Wyszczególnienie | 2010 | 2011 | 2012 | Zmiany do 2010 | Zmiany do 2011 |
|---|---|---|---|---|---|
| **Ogółem podjęcie pracy** | 4555 | 3896 | **4109** | -446 | +213 |
| **Praca subsydiowana** | 2468 | 1348 | **1852** | -616 | +504 |
| **Praca niesubsydiowana** | 2087 | 2548 | **2257** | +170 | -291 |

**Źródło:** Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Znaczny wzrost liczby bezrobotnych podejmujących pracę, dotyczył pracy subsydiowanej Natomiast w tym samym okresie spadła liczba bezrobotnych podejmujących prace niesubsydiowane. W porównaniu do roku 2011 ogólna liczba podjęć pracy wzrosła o 213 osób, natomiast w okresie dwuletnim jest niższa o 446 osób. Często związane to było z zobowiązaniem pracodawców do zatrudnienia osób bezrobotnych po ukończonym stażu.

W przypadku pracy subsydiowanej (finansowanej z Urzędu) w roku 2012 pracę podjęło 1852 osoby, tj. o 504 osoby więcej niż w roku poprzednim.

W porównaniu do poprzedniego roku nastąpił znaczny spadek ofert pracy niesubsydiowanej tj. o 291 ofert.

**Tabela Nr 4.** Podjęcie pracy subsydiowanej w klatach 2010-2012 w powiecie piskim

| Wyszczególnienie | 2010 | 2011 | 2012 | Zmiany do 2010 | Zmiany do 2011 |
|---|---|---|---|---|---|
| Ogółem podjęcie pracy subsydiowanej, tym: | 2468 | 1348 | 1852 | -616 | +504 |
| - prace interwencyjne | 673 | 855 | 720 | +47 | -135 |
| - roboty publiczne | 1404 | 326 | 913 | -491 | +587 |
| - dotacje dla bezrobotnych | 153 | 4* | 78*** | -75 | +74 |
| - zatrudnienia w miejscach utworzonych w ramach dotacji dla pracodawców | 238 | 163** | 142 | -96 | -21 |

**Źródło**: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01

*Dotacje udzielone w roku 2011, osoby wyłączone z ewidencji w 2012.

**Wyłączone osoby, w tym fluktuacja.

***Przyznane środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej dla 1 osoby przez PUP w Giżycku.

Najwięcej ofert pracy subsydiowanej dotyczyło robót publicznych (913 ofert). W porównaniu do poprzedniego roku nastąpił znaczny wzrost o 587 ofert oraz udzielonych dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej o 73 (w roku poprzednim udzielono 4 dotacje). Jeśli chodzi o zatrudnienie w miejscach pracy utworzonych w ramach dotacji dla pracodawców

nastąpił tu spadek o 21 dotacji. Spadek ofert pracy nastąpił także przy zatrudnieniu w ramach prac interwencyjnych o 135 ofert.

## 4. AKTYWNE FORMY PROMOCJI ZATRUDNIENIA, ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA I AKTYWIZACJI BEZROBOTNYCH

### 4.1. Zatrudnienie subsydiowane osób bezrobotnych

W roku 2012 subsydiowanym zatrudnieniem w powiecie piskim objęto 1852 osoby, czyli o 504 więcej niż w 2011 roku. Najwięcej osób podjęło pracę w ramach robót publicznych (913 osób tj. 49,3% ogółu prac subsydiowanych), prac interwencyjnych (720 osób, tj. 38,9%).

***Roboty publiczne*** - to forma, po którą najczęściej sięgają samorządy, kierując bezrobotnych na zorganizowane miejsca pracy. W roku 2012 skierowano do prac w ramach robót publicznych 913 osób (w tym 484 kobiet), o 587 osób więcej niż w poprzednim roku. Należy nadmienić, że osoby te skierowane zostały w ramach środków Funduszu Pracy, jak i realizacji różnych programów aktywizacyjnych, a mianowicie:

- *„Praca dla 50-latka''*- 96 osób;
- *„Program aktywizacji bezrobotnych powyżej 50 roku życia''* – 320 osób;
- *„Program aktywizacji bezrobotnych do 30 roku życia''* – 60 osób;
- *„Program aktywizacji bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy''* – 36 osób;
- *„Program aktywizacji bezrobotnych do 30 roku życia (II)''* – 104 osoby;
- *„Program aktywizacji bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy (II)''* – 64 osoby;
- *„Nowe miejsca pracy dla osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy''* – 15 osób;

Ze środków finansowanych z Funduszu Pracy – 218 osób.

***Prace interwencyjne*** – organizowane były u pracodawców działających głównie w sektorach gospodarki: handel, działalność produkcyjna jak również administracja. W roku 2012 do prac interwencyjnych skierowano 720 osób, o 135 osób mniej niż w roku poprzednim. Do sektora prywatnego skierowano 71 osób. Osoby te sfinansowane były ze środków Funduszu Pracy, jak również w ramach programów aktywizacyjnych, jak niżej:

- *„Program aktywizacji bezrobotnych do 30 roku życia''* - 5 osób;
- *„Program aktywizacji bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy''* – 2 osoby.

Pozostałe finansowane ze środków Funduszu Pracy – 64 osoby.

Do pracodawców nie będących beneficjentami pomocy publicznej skierowanych zostało 649 osób. Prace interwencyjne finansowane były ze środków Funduszu Pracy oraz w ramach niżej wymienionych programów:

- *„Koniec z biernością – czas na pracę''* – 140 osób;
- *„Osoby do 30 roku życia'' – 58 osób;*
- *„Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy'' – 60 osób;*

*Ze środków Funduszu Pracy finansowano prace interwencyjne dla 393 osób.*

Ponadto ze środków PFRON do wykonywania prac interwencyjnych skierowano 18 osób niepełnosprawnych poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu.

Do wykonywania ***prac społecznie użytecznych*** skierowano w 2012 roku 433 osoby (w tym 329 kobiet), w tym:

- z terenów wiejskich 275 osób;
- powyżej 50 roku życia 146 osób;
- długotrwale bezrobotnych – 403 osoby;
- do 25 roku życia 18 osób.

***Dofinansowanie podjęcia przez bezrobotnego działalności gospodarczej.*** Ta pomoc osobom bezrobotnym stanowi jeden z najefektywniejszych sposobów, ponieważ pomaga wyjść z bezrobocia, jak również wspiera lokalną małą przedsiębiorczość i stymuluje rozwój. W 2012 roku 65 osób bezrobotnych (w tym 19 kobiet tj. 29%) podjęło działalność gospodarczą z udziałem środków Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego (Fundusz Pracy – 28 osób, Europejski Fundusz Społeczny – 37 osób). Działalność produkcyjną rozpoczęły 4 osoby bezrobotne, w zakresie świadczenia usług – 49 osoby i w branży handlowej 12 osób. W omawianym roku z osób bezrobotnych, które nie ukończyły 25 rok życia podjęło działalność 6 osób, w wieku powyżej 50 roku życia 7 osób. W ogólnej liczbie rozpoczynających działalność gospodarcza status osoby długotrwale bezrobotnej posiadało 32 osoby oraz 22 osoby stanowili bezrobotni zamieszkali na wsi.

Projektami realizowanymi przez PUP w Piszu, w ramach których przyznano środki na podjęcie działalności gospodarczej był program specjalny oraz niżej wymienione projekty:

- **„Praca dla 50 latka''** – skierowany do osób po 50 roku życia. W ramach tego programu jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej oraz wsparcie pomostowe przez okres 3 miesięcy otrzymały 4 osoby;
- **„Koniec z biernością czas na pracę''** współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Pracy, w ramach działania 1.3 schemat SPO RZL pozwolił na udzielenie jednorazowej pomocy przy podejmowanej działalności gospodarczej dla 37 osób bezrobotnych;
- **„Osoby do 30 roku życia''** – program współfinansowany ze środków pochodzących z „rezerwy'' Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Z jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej skorzystało 20 osób bezrobotnych;

- **„Osoby w szczególnej sytuacji na rynku p**racy’’ – finansowany ze środków pochodzących z „rezerwy’’ Ministra Pracy i Polityki Społecznej. W ramach tego programu 2 osoby bezrobotne podjęły działalność gospodarczą;
- **„Nowe miejsca pracy dla osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy’’** – finansowany ze środków pochodzących z „rezerwy’’ Ministra Pracy i Polityki Społecznej. W ramach tego programu 1 osoba bezrobotna otrzymała środki na podjęcie działalności gospodarczej.
- **„Osoby powyżej 50 roku życia’’** – finansowany ze środków pochodzących z „rezerwy’’ Ministra Pracy i Polityki Społecznej. W ramach tego programu 1 osoba podjęła działalność gospodarczą.

W 2012 roku Powiatowy Urząd Pracy w Piszu był partnerem w projekcie „Przedsiębiorczość - droga do sukcesu’’ współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego realizowanym przez Powiatowy Urząd Pracy w Giżycku. W ramach projektu 17 osób bezrobotnych z powiatu piskiego otrzymało środki na podjęcie działalności gospodarczej. Ponadto 1 osoba z Powiatu piskiego otrzymała środki na podjęcie działalności gospodarczej z PUP w Olecku.

Na podstawie 65 złożonych wniosków ***o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego*** PUP w Piszu w 2012 roku zawarł 43 umowy o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla 70 skierowanych osób bezrobotnych (z tego jedna umowa na zatrudnienie 1 osoby bezrobotnej będzie realizowana w 2013 roku). W ogólnej liczbie bezrobotnych skierowanych na utworzone miejsca pracy zostało zatrudnionych 20 kobiet (tj. 28,6% ogólnej liczby).

Refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanych przez Urząd bezrobotnych realizowano z wykorzystaniem środków Funduszu Pracy oraz środków Europejskiego Funduszu Społecznego z ramach niżej wymienionych programów:

- Programu Specjalnego „Praca dla 50-latka’’ – 28 osób;
- „Osoby do 30 roku życia - I’’ – 14 osób;
- „Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy - I’’ – 2 osóby;
- „Osoby do 30 roku życia - II’’ – 5 osoby
- „Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy - II’’ – 1 osoba;
- „Nowe miejsca pracy dala osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy’’-7 osób;
- „Koniec z biernością – czas na pracę’’ EFS Kapitał Ludzki – 12 osób;

Ze środków Funduszu Pracy przyznanych w ramach algorytmu – 1 osoba.

W ramach Programu Specjalnego „Praca dla 50-latka’’ oprócz refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy uczestnicy programu otrzymali jednorazowo premię lub gratyfikację (zarówno osoby bezrobotne jak i pracodawcy).

Na podstawie zawartych umów w zakresie branży:

- produkcyjnej zrefundowano 7 zakładom pracy koszty wyposażenia lub doposażenia 17 stanowisk pracy, z tego 3 zakłady prowadzą działalność produkcyjną w zakresie przetwórstwa drewna i 3 produkcję pieczywa i ciast.
- usługowej dla 25 zakładów zrefundowano koszty wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla 40 osób bezrobotnych, w tym najwięcej z branży budowlanej dla 4 podmiotów (6 stanowisk pracy), działalności usługowej związanej z leśnictwem dla 3 podmiotów (zrefundowano koszty 5 stanowisk pracy);
- handlowej dla 7 podmiotów refundowano 13 stanowisk pracy;
- hotelarskiej i restauracyjnej dla 5 podmiotów refundowano 9 stanowisk pracy.

Wnioskodawcy proponują wydatkowanie otrzymanych środków na zakup maszyn, urządzeń, środków transportu, narzędzi oraz innego wyposażenia miejsca wykonywania pracy przez skierowanego bezrobotnego.

Wszystkie wnioski o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, które wpłynęły do Urzędu pracy zostały przeanalizowane i ocenione od strony formalnej i finansowej.

Urząd przed dokonaniem wypłaty refundacji i skierowaniem bezrobotnego stwierdził utworzenie 70 stanowisk pracy, jego wyposażenie i doposażenie. Stwierdzono również fakt prowadzenia działalności gospodarczej i prawidłowe wydatkowanie przyznanych środków.

W analizowanym okresie odnotowano znaczący wzrost zainteresowania podmiotów prowadzących działalność gospodarczą tworzeniem nowych stanowisk pracy. W odniesieniu do 2011 roku nastąpił wzrost zatrudnienia w ramach kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego o 78,6%.

**Tabela nr 5.** Liczba uczestników prac subsydiowanych i aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w powiecie piskim w latach 2010-2012

| **Wyszczególnienie** | **2010** | **2011** | **2012** | **Zmiany do 2010 w liczbach** | **Zmiany do 2011 w liczbach** |
|---|---|---|---|---|---|
| **prace interwencyjne** | 673 | 855 | 720 | +47 | -135 |
| **roboty publiczne** | 1404 | 326 | 913 | | +587 |
| **dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej** | 153 | 0 | 77 (65) | -491 | 77 (65) |
| **liczba zatrudnionych osób na doposażeniach lub wyposażeniach stanowisk pracy (dotacje dla pracodawców)** | 238 | 163 | 142 | -96 | -21 |
| **szkolenia** | 343 | 135 | 245 | -98 | +110 |
| **prace społecznie użyteczne** | 1133 | 625 | 433 | -700 | -192 |
| **staże** | 661 | 254 | 397 | -264 | +143 |

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01

## 4.2 Inne usługi i instrumenty rynku pracy, służące aktywizacji bezrobotnych

W 2012 roku, najczęściej kierowano osoby bezrobotne do pracy w ramach robót publicznych (913 osób), prace interwencyjne (720 osób), a także do wykonywania prac społecznie użytecznych (433 osoby), staże (397 osób), szkolenia (245 osób).

***Staże*** – w roku 2012 z tej formy aktywizacji skorzystało 397 osób, tj. **o 143 osoby więcej** niż w roku 2011. Z 310 osób, które ukończyły staż w 2012 roku 173 osoby podjęło pracę (**tj. 55,8%** ogółu osób, które ukończyły staż w 2012 r.).

Do zorganizowania stażu wykorzystano środki Funduszu Pracy jak i środki Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach programów skierowano:

- ,,Koniec z biernością – czas na pracę'' – 193 osoby;
- ,,Solidny starter zawodowy'' – 49 osób;
- ,,Postawmy na młodych'' – 30 osób;
- ,,Bez Barier'' - 13 osób (program skierowany do osób bezrobotnych niepełnosprawnych);

Z programów niżej wymienionych, współfinansowanych ze środków pochodzących z ,,rezerwy'' Ministra Pracy i Polityki Społecznej skorzystało:

- ,,Osoby do 30 roku życia'' – 5 osób;
- ,,Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy – I'' – 3 osoby.

Ponadto skierowano 1 osobę niepełnosprawną poszukującą pracy nie pozostające w zatrudnieniu – ze środków PFRON.

W ramach środków Funduszu Pracy (algorytm) staż finansowano dla 57 osób.

***Szkolenia*** **–** przy pomocy środków pozostających w dyspozycji Urzędu w roku 2012 przeszkolono 245 osób, w tym 3 osoby poszukujące pracy. Dla jednej osoby poszukującej pracy szkolenie sfinansowane zostało ze środków PFRON.

Obszary szkoleń i ilość osób w jakich były realizowane kursy/szkolenia:

- Rozwój osobowościowy, zarządzanie i administrowanie, sprzedaż-marketing, rachunkowość, księgowość, prace sekretarskie i biurowe – 51 osób, tj. 21%;
- Budownictwo – 5.osób, tj. 2%;
- Opieka społeczna, ochrona własności i osób – 10 osób, tj. 4%;
- Usługi hotelarskie, turystyka i rekreacja, usługi gastronomiczne – 54 osoby, tj. 22%
- Pozostałe usługi np. transport ( w tym prawa jazdy), fryzjerstwo, usługi kosmetyczne, usługi elektryczne – 71 osób, tj. 29%
- Inne obszary szkoleń m.in. operatorzy maszyn, spawacze, magazynierzy – 54 osoby, tj.22%

Efektywność szkoleń na koniec roku sprawozdawczego 2012 **wyniosła 75,10%.**

**Wykres. 4.** Obszary realizowanych szkoleń przez PUP w Piszu w 2012 r.

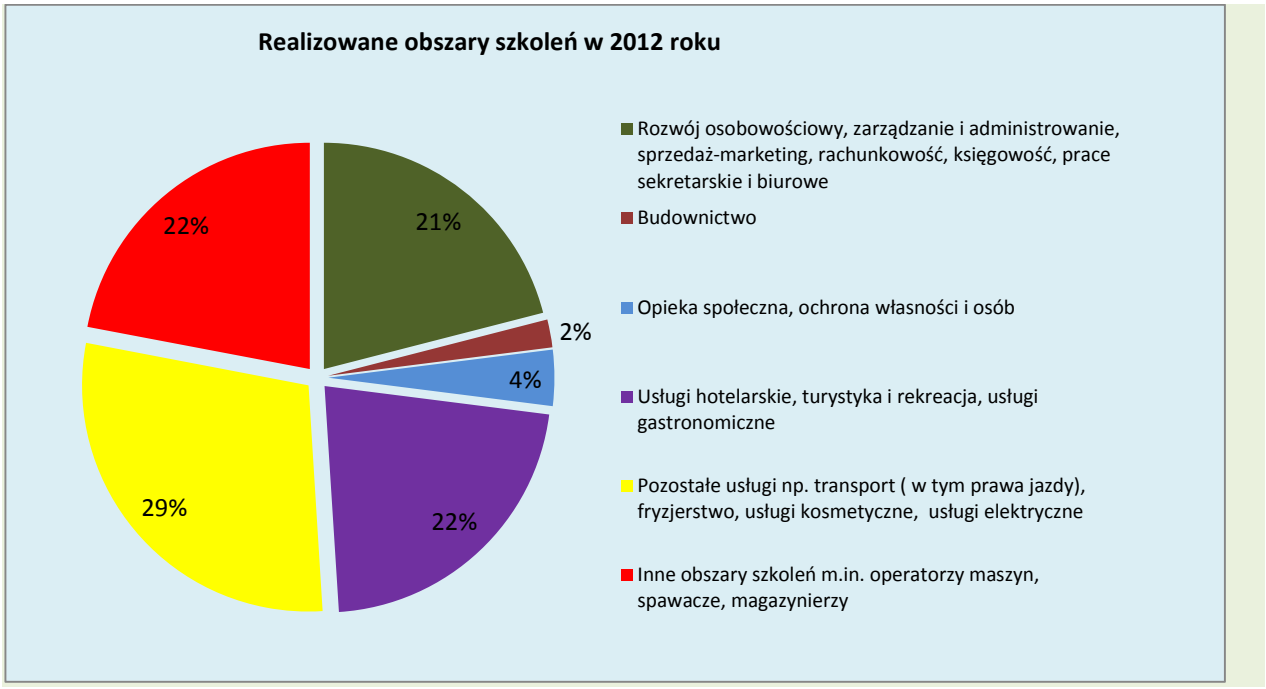


*Na podstawie sprawozdania załącznik nr 4 MPiPS

W ramach **informacji i promocji** Powiatowego Urzędu Pracy w Piszu w 2012 r. ponad 70 osób bezrobotnych skorzystało z bezpłatnych szkoleń zawodowych realizowanych przez inne instytucje na terenie województwa warmińsko – mazurskiego m.in. w ramach projektów:

- „DOBRY START – kompleksowe wsparcie młodych bezrobotnych" realizowany przez Zakład Doskonalenia Zawodowego w Piszu;
- „Przez doświadczenie po zatrudnienie" realizowany przez MakBud Centrum Edukacyjne Omega Ul. Armii Krajowej 42, 19-300 Ełk;
- „Młodzi zatrudnieni" realizowany przez Ośrodek Nauczania Języków Obcych Agencja Turystyki Językowej Lingwista przy partnerstwie ATJ S.A.;
- „Praca w ochronie dla wszystkich !" realizowany przez Ośrodek Kształcenia Zawodowego FAKTOR w Olsztynie;
- „50 Plus Pracownikiem Na 5 Plus" realizowany przez Business School w Szczytnie;
- „Czas na zmiany" realizowany przez Mazurskie Centrum Kształcenia Zawodowego w Mrągowie;
- „Od edukacji do kwalifikacji" realizowany przez Warmińsko-Mazurską Izbę Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Olsztynie;
- "Wygraj swoją przyszłość" realizowany przez Polską Giełda Pracy Sp. z o.o. w Ełku.

**Dofinansowanie studiów podyplomowych:**

W 2012 roku dofinansowano jednej osobie studia podyplomowe w zakresie „Studium kształcenia tłumaczy".

***Prace społecznie użyteczne*** – w roku 2012, do prac społecznie użytecznych skierowanych zostało 433 osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Jest to o 192 osoby mniej niż w roku poprzednim.

Poza wymienionymi wyżej usługami oraz instrumentami rynku pracy finansowanymi z środków Funduszu Pracy, w stosunku do bezrobotnych zastosowanie miały także inne formy aktywizacji, a mianowicie:

- finansowanie kosztów przejazdu do pracodawcy,
- dodatki aktywizacyjne dla najbardziej mobilnych bezrobotnych,
- stypendium za kontynuowanie nauki
- formy bezgotówkowe: poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy.

***Poradnictwo zawodowe -*** Jedną z form pomocy dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy jest poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa.

W 2012 roku udzielono 2799 porad indywidualnych dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

Najliczniejszą grupę osób bezrobotnych i poszukujących pracy reprezentowali:

- bezrobotni zarejestrowani powyżej 12 miesięcy – 1694 osoby,
- bezrobotni bez wykształcenia średniego – 1374 osoby,
- bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych – 1073 osoby.

**Wykres 5.** Udział bezrobotnych w aktywnych formach roku 2012r w Powiecie piskim.

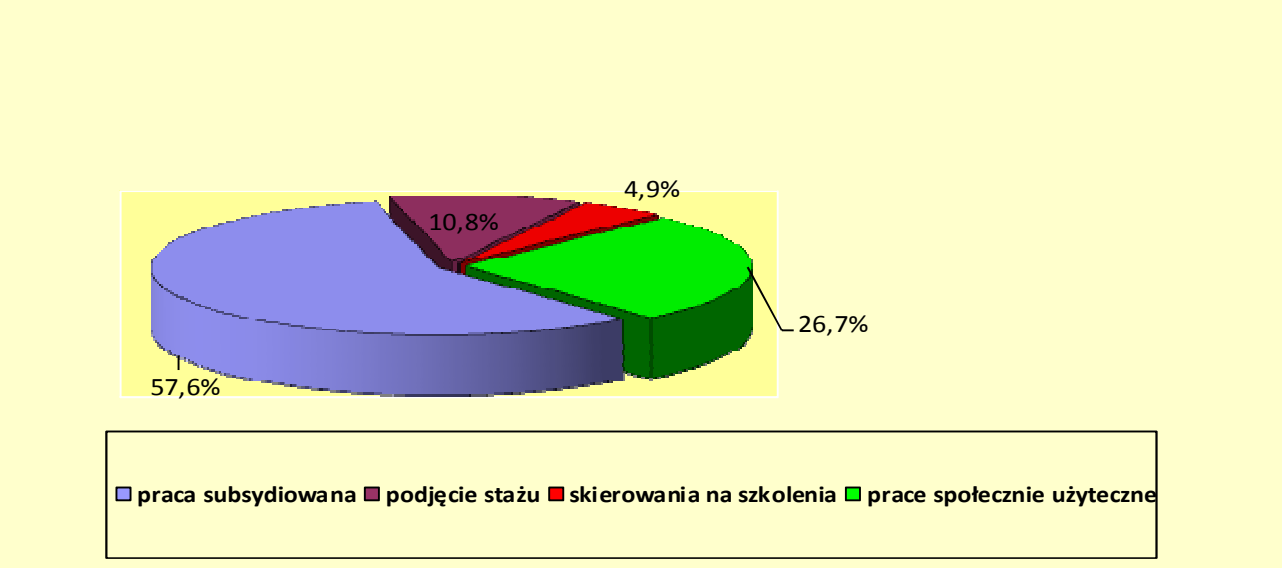


**Źródło:** Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01

Z usług poradnictwa zawodowego grupowego (zajęć warsztatowych), skorzystało 395 osób bezrobotnych, w tym 254 kobiety.

Poradnictwo zawodowe indywidualne i grupowe było realizowane przede wszystkim w ramach następujących programów rynku pracy:

- Program współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego:

Program Operacyjny KAPITAŁ LUDZKI Projekt: „Koniec z biernością czas na pracę”

***Informacja zawodowa*** **-** W 2012 roku z usług informacji zawodowej grupowej skorzystało 2808 osób, w tym 1403 kobiety. Najliczniejszą grupę osób stanowili:

- bezrobotni zarejestrowani powyżej 12 miesięcy tj. 1264 osoby,
- bezrobotni bez wykształcenia średniego tj. 1756 osób.

Spośród osób korzystających z usług poradnictwa zawodowego w 2012 roku, pracę podjęło 688 osób bezrobotnych, w tym 385 kobiet. Natomiast 224 osoby bezrobotne i poszukujące pracy, w tym 117 kobiet, zostało skierowanych na szkolenia zawodowe, mające na celu przede wszystkim przekwalifikowanie zawodowe lub doskonalenie zawodowe.

***Klub pracy*** **–** Jest jedną z form pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy. Poprzez aktywne i nowoczesne metody dydaktyczne jakimi Lider przygotowuje osoby bezrobotne i poszukujące pracy do bardziej intensywnego i efektywnego poszukiwania pracy, pomaga zwalczyć apatię i poczucie bezradności, pozwala poznać swoje możliwości i umiejętności.

Pomoc jest realizowana przez organizowanie i prowadzenie szkoleń z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy, ale także poprzez organizowanie licznych zajęć aktywizacyjnych. Są to kilkudniowe spotkania (grupa maksymalnie 16 osobowa) skierowane do grupy osób bezrobotnych i poszukujących pracy z doborem odpowiedniej tematyki a także z nauką podstaw obsługi komputera.

W 2012 roku odbyły się 3 szkolenia trzytygodniowe z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy, w których uczestniczyły 33 osoby oraz przeprowadzono 113 zajęć aktywizacyjnych, w których uczestniczyło 1102 osoby bezrobotne i 7 osób poszukujących pracy (w tym 622 kobiety). Najliczniejszą grupę stanowili bezrobotni pozostającą bez pracy powyżej 12 miesięcy (635 osób), posiadający wykształcenie gimnazjalne i poniżej (457 osób), w wieku 45 lat i więcej (409 sób).

Zajęcia aktywizacyjne oraz szkolenia z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy odbywały się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Piszu, ale także poza terenem urzędu, w gminach: Biała Piska, Orzysz i Ruciane Nida.

Zajęcia dotyczyły szczegółowych zagadnień przydatnych osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w uzupełnieniu ich wiedzy i umiejętności potrzebnych do aktywnego poszukiwania pracy. Zajęcia dostosowane były do potrzeb uczestników, z nastawieniem na wzmocnienie wiary we własne możliwości, uczyły nabycia pewności siebie, umiejętności pisania dokumentów aplikacyjnych oraz przygotowywały do rozmowy kwalifikacyjnej z pracodawcami. Przeznaczone były przede wszystkim dla osób, które nie posiadały doświadczenia w poszukiwaniu pracy lub utraciły motywację do jej szukania, w związku z długotrwałymi niepowodzeniami w znalezieniu pracy.

**Projekty/programy realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Piszu w 2012 r. mające na celu aktywizację osób bezrobotnych.**

1. Projekt ***„Koniec z biernością - czas na pracę"*** jest projektem wieloletnim, który obejmuje lata 2007-2013 i jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VI - „ Rynek pracy otwarty dla wszystkich", Działanie 6.1-Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie, Poddziałanie 6.1.3 - Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych. Realizacja projektu trwa od 2008 roku.

   W roku 2012 projekt skierowany był do osób bezrobotnych z powiatu piskiego, a w szczególności do:

   - bezrobotnych do 25 roku życia,
   - bezrobotnych kobiet,
   - bezrobotnych długotrwale,
   - bezrobotnych niepełnosprawnych,
   - bezrobotnych powyżej 50 roku życia.

   Celem projektu była poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych z powiatu piskiego.

   W roku 2012 w ramach projektu objęto wsparciem *378 osób bezrobotnych z Powiatu piskiego.* Działania jakie skierowane były do beneficjentów ostatecznych projektu to:

   - ✓ poradnictwo zawodowe - 378 osób,
   - ✓ indywidualny plan działania - 356 osób,
   - ✓ pośrednictwo pracy - 342 osoby,
   - ✓ prace interwencyjne - 140 osób,
   - ✓ jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej - 36 osób,
   - ✓ zatrudnienie w ramach doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy - 12 osób,
   - ✓ staż-190 osób.

   Kwota dofinansowania projektu w 2012 roku wynosiła 2.419.100,00 zł. W wyniku udziału w projekcie w 2012 roku zatrudnienie podjęło 206 osób, w tym 129 to kobiety.

2. Projekt ***„Solidny starter zawodowy"*** jest *współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego,* Priorytet VI - „Rynek pracy otwarty

dla wszystkich", Działanie 6.1 - Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie, Poddziałanie 6.1.1 -Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy. Okres realizacji projektu: 01.04.2012r - 30.09.2013 roku.

**Celem projektu jest podniesienie poziomu aktywności zawodowej bezrobotnej młodzieży z powiatu piskiego poprzez nabycie kwalifikacji zawodowych, doradztwo zawodowe oraz pośrednictwo pracy. Projekt skierowany jest do 60 osób bezrobotnych w wieku 18-24 lata, zarejestrowanych w Powiatowym** Urzędzie Pracy w Piszu, które nie posiadają kwalifikacji zawodowych, w tym w szczególności do:

- bezrobotnych kobiet,
- długotrwale bezrobotnych,
- bezrobotnych zamieszkujących obszary wiejskie powiatu piskiego,
- bezrobotnych niepełnosprawnych.

W ramach projektu uczestnicy zostaną objęci kompleksowym wsparciem poprzez udział w minimum trzech formach wsparcia, w tym:

* doradztwo zawodowe (Indywidualne Plany Działania) - 60 osób,
* szkolenia zawodowe (związane z turystyką):
- kucharz - 12 osób,
- kelner(ka)/barman(ka) - 12 osób,
- szkutnik - 12 osób,
- pokójowa(y)/sprzątaczka w hotelu - 12 osób,
- recepcjonista(ka) - 12 osób,
* pośrednictwo pracy - 59 osób,
* staże - 48 osób.

W ramach projektu zatrudnienie podejmie co najmniej 15 osób.

Kwota dofinansowania projektu: 799.289,99 zł.

Dodatkowo w miesiącu listopadzie 2012 roku został nakręcony spot telewizyjny projektu „Solidny starter zawodowy", który został wskazany przez Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie jako przykład dobrych praktyk w Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki. Materiał telewizyjny można obejrzeć na: http://pokl.up.gov.pl/images/_PLrKI_/l_szkutnik.wmv.

3. Projekt ***„Postawmy na młodych!"*** jest *współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego,* Priorytet VI - „Rynek pracy otwarty dla wszystkich", Działanie 6.1 - Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie, Poddziałanie 6.1.1 - Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy. Okres realizacji projektu: 01.04.2012 r. - 30.09.2013r.

Celem projektu jest podniesienie poziomu aktywności zawodowej bezrobotnej młodzieży z powiatu piskiego poprzez nabycie kwalifikacji zawodowych, doradztwo zawodowe oraz pośrednictwo pracy. Projekt skierowany jest do 36 osób bezrobotnych w wieku 18-24 lata, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Piszu, które posiadają wykształcenie średnie lub wyższe, ale nie posiadają kwalifikacji zawodowych lub/i doświadczenia zawodowego, w szczególności do:

- bezrobotnych kobiet,
- długotrwale bezrobotnych,
- bezrobotnych zamieszkujących obszary wiejskie powiatu piskiego.

W ramach projektu uczestnicy zostaną objęci kompleksowym wsparciem poprzez udział w minimum trzech formach wsparcia, w tym:

* Doradztwo zawodowe (Indywidualne Plany Działania) - 36 osób,
* Zajęcia aktywizacyjne w Klubie Pracy - 36 osób,
* Szkolenia zawodowe:
    - Specjalista/ka do spraw finansów z elementami księgowości i umiejętności pozyskiwania funduszy unijnych - 24 osoby,
    - Sekretarka/ asystent(ka) szefa z elementami obsługi archiwum - 12 osób.
* Pośrednictwo Pracy - 36 osób,
* Staże - 30 osób.

W ramach projektu zatrudnienie podejmie co najmniej 8 osób. Kwota dofinansowania projektu: 531.988,00 zł.

4. Projekt ***„Bez barier"*** jest *współflnansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego,* Priorytet VI - „Rynek pracy otwarty dla wszystkich", Działanie 6.1 - Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie, Poddziałanie 6.1.1 - Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na

regionalnym rynku pracy. Okres realizacji projektu: 01.06.2012r-31.05.2013r. Projekt skierowany jest do 15 osób niepełnosprawnych, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Piszu, posiadających status osób bezrobotnych, które nie posiadają kwalifikacji lub/i doświadczenia zawodowego, a w szczególności do osób zamieszkujących obszary wiejskie.

W ramach projektu uczestnicy zostaną objęci kompleksowym wsparciem poprzez udział w minimum trzech formach wsparcia, w tym:

* Doradztwo zawodowe (Indywidualne Plany Działania) - 15 osób niepełnosprawnych,

* Zajęcia aktywizacyjne w Klubie Pracy - 15 osób niepełnosprawnych,

* Indywidualne szkolenia zawodowe - 15 osób niepełnosprawnych,

* Pośrednictwo pracy - 15 osób niepełnosprawnych,

* Staże - 13 osób niepełnosprawnych.

W ramach projektu zatrudnienie podejmie co najmniej 3 osoby.

Kwota dofinansowania projektu: 227.580,00 zł.

5. W 2012 roku Powiatowy Urząd Pracy był partnerem w projekcie pt: ***„Przedsiębiorczość - droga do sukcesu"***, który był współfinansowany ze środków z Europejskiego Funduszu Społecznego i realizowany przez Powiatowy Urząd Pracy w Giżycku, w ramach Priorytetu VI- Rynek pracy otwarty dla wszystkich, Działanie 6.2 - Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia. W ramach projektu 17 osób bezrobotnych z powiatu piskiego otrzymało środki na podjęcie działalności gospodarczej.

6. **"PRACA DLA 50-LATKA"** to pierwszy Program Specjalny, który Powiatowy Urząd Pracy w Piszu realizował w roku 2012 w ramach pozyskanych dodatkowo środków z rezerwy MPiPS w kwocie 1.270.200,00 zł., z przeznaczeniem na pomoc w aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych po 50 roku życia.

   Okres realizacji Programu Specjalnego: 01.06.2012 r. - 31.12.2012 r. Ogólna wartość Programu Specjalnego: 1.803.292,13 zł.

   Celem Programu Specjalnego **"PRACA dla 50-latka"** była aktywizacja zawodowa 128 osób bezrobotnych z powiatu piskiego powyżej 50 roku życia, w tym ze szczególnym uwzględnieniem długotrwale bezrobotnych i bezrobotnych zamieszkujących obszary wiejskie w stosunku do których stosowane usługi i instrumenty rynku pracy okazały się niewystarczające do powrotu na rynek pracy. W ramach Programu Specjalnego założono następujące BLOKI wsparcia dla osób po 50 roku życia:

BLOK 1 - dla 28 osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia, w tym ze szczególnym uwzględnieniem długotrwale bezrobotnych i bezrobotnych zamieszkujących na wsi:

1. Poradnictwo zawodowe, w tym tworzenie lub modyfikacja Indywidualnego Planu Działania;

2. Pośrednictwo pracy;

3. Zajęcia aktywizacyjne w Klubie Pracy (5 dniowe):

4. Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy do kwoty 20.000 zł, na każde utworzone stanowisko pracy.

*Specyficzne elementy wspierające refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy:*

1. Premia dla pracodawcy w wysokości 1.550,00 zł., za utworzenie i utrzymanie każdego stanowiska pracy dla osoby po 50 roku życia. Premia jest motywacją do dalszego nieprzerwalnego zatrudnienia osoby bezrobotnej po 50 roku życia. Premia została wypłacona pracodawcy po upływie 5 miesięcy nieprzerwalnego zatrudnienia osoby bezrobotnej na utworzonym stanowisku pracy. Premię otrzymał pracodawca, który złożył wniosek do PUP w Piszu o wypłatę premii po wymaganym okresie zatrudnienia.

Premia dla osoby bezrobotnej w wysokości 1.535,00 zł., za utrzymanie pracy i podjęcie próby przełamania barier związanych z niechęcią podejmowania nowej pracy i utrzymania jej na dłużej. Premia została wypłacona każdej osobie po upływie 5 miesięcy nieprzerwalnej pracy u pracodawcy i która złożyła wniosek do PUP w Piszu o wypłatę premii.

3. Premia dla pracodawcy w wysokości 900 zł., za stworzenie i utrzymanie stanowiska pracy dla osoby bezrobotnej powyżej 50 roku życia zatrudnionej co najmniej przez 3 miesiące.

4. Premia dla osoby bezrobotnej w wysokości 900 zł., za utrzymanie pracy i podjęcie próby przełamania barier związanych z niechęcią podejmowania nowej pracy i utrzymanie jej na dłużej dla osoby zatrudnionej co najmniej przez 3 miesiące.

5. Premia dla pracodawcy w wysokości 900 zł., za stworzenie i utrzymanie stanowiska pracy dla osoby bezrobotnej powyżej 50 roku życia zatrudnionej co najmniej przez 2 miesiące.

6. Premia dla osoby bezrobotnej w wysokości 900 zł., za utrzymanie pracy i podjęcie próby przełamania barier związanych z niechęcią podejmowania nowej pracy i utrzymanie jej na dłużej dla osoby zatrudnionej co najmniej przez 2 miesiące.

7. Gratyfikacja pieniężna dla pracodawcy w wysokości 900 zł., za przełamanie bariery związanej z niechęcią zatrudnienia osób powyżej 50 roku życia w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy.

8. Gratyfikacja pieniężna dla osoby bezrobotnej w wysokości 900 zł., za przełamanie barier związanych z podjęciem pracy u pracodawcy prywatnego w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy.

BLOK 2 - dla 4 osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia, które posiadały predyspozycje do prowadzenia działalności gospodarczej:

1. Poradnictwo zawodowe, w tym tworzenie lub modyfikacja Indywidualnego Planu Działania;
2. Szkolenie z przedsiębiorczości z 1 godziną doradztwa indywidualnego, ukierunkowanego na indywidualne potrzeby w rozwiązywaniu ewentualnych trudności w rozpoczęciu i prowadzeniu własnej działalności gospodarczej;
3. Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej do wysokości 21.000 zł.

*Specyficzny element wspierający jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej:*

1. Wsparcie pomostowe udzielone przez pierwsze 3 miesiące prowadzenia działalności gospodarczej z przeznaczeniem na pokrycie obligatoryjnych opłat w początkowym okresie prowadzenia działalności gospodarczej, w tym kosztów ZUS do wysokości 1.500 zł. miesięcznie.

BLOK 3 - dla 96 osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia, zamieszkujących na wsi, w tym ze szczególnym uwzględnieniem osób długotrwale bezrobotnych:

1. Poradnictwo zawodowe, w tym tworzenie lub modyfikacja Indywidualnego Planu Działania;
2. Pośrednictwo pracy;
3. Zajęcia aktywizacyjne w Klubie Pracy (5 dniowe);
4. Roboty publiczne.

*Specyficzne elementy wspierające roboty publiczne:*

1. Premia dla pracodawcy w wysokości 200% minimalnego wynagrodzenia za każde utrzymane zatrudnienie osoby po 50 roku życia przez kolejne co najmniej 3 miesiące po zakończeniu refundacji. Premia została wypłacona po upływie 6 miesięcy nieprzerwalnego zatrudnienia osoby bezrobotnej na stanowisku pracy i zatrudnieniu jej na min. kolejne 3 m-ce. Premia została wypłacona pracodawcy, który złożył wniosek do PUP w Piszu o wypłatę premii.

2. Zakup 47 rowerów dla osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia zamieszkujących na wsi – w celu zlikwidowania bariery jaką jest miejsce zamieszkania na wsi i konieczność dojeżdżania z miejsca zamieszkania do miejsca wykonywania pracy (likwidacja bariery braku środka transportu).

3. Premia dla pracodawcy w wysokości 200% minimalnego wynagrodzenia za każde utrzymane zatrudnienie osoby po 50 roku życia przez kolejne co najmniej 4 miesiące po zakończeniu refundacji. Premia została wypłacona po upływie 3 miesięcy nieprzerwalnego zatrudnienia osoby bezrobotnej na stanowisku pracy.

4. Rekompensata wydatków związanych z dojazdem do pracy dla osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia zamieszkujących na wsi w wysokości 550,00 zł. Rekompensata została wypłacona osobom bezrobotnym, którzy złożyli wniosek o wypłatę rekompensaty do PUP w Piszu po 3 miesiącach nieprzerwalnego zatrudnienia w ramach robót publicznych.

7. Program ***„Nowe miejsca pracy dla osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy"*** finansowany był ze środków pochodzących z „rezerwy" Ministra Pracy i Polityki Społeczne. Projekt skierowany był do 23 osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji na rynku pracy tj.:

- długotrwale bezrobotnych,
- bezrobotnych kobiet, w tym kobiet które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka,
- bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego,
- bezrobotnych do 25 roku życia,
- bezrobotnych powyżej 50 roku życia,
- bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia,
- bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia,
- bezrobotnych niepełnosprawnych.

W ramach programu osoby bezrobotne skorzystały z:

- ✓ zatrudnienia w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy,
- ✓ jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- ✓ zatrudnienia w ramach robót publicznych. Kwota programu: 210.000,00 zł.

8. Program dla ***„Osób bezrobotnych do 30 roku życia"*** - finansowany był ze środków Funduszu Pracy pozyskanych z „rezerwy" MPiPS. Celem programu była pomoc 185 osobom bezrobotnym do 30 roku życia, którzy mieli utrudniony dostęp do zatrudnienia związany m.in. z brakiem doświadczenia zawodowego czy kwalifikacji zawodowych adekwatnych do aktualnego zapotrzebowania na rynku pracy. W ramach programu zaproponowano szeroki wachlarz wsparcia. Osoby bezrobotne skorzystały: ze staży - 21 osób, ze szkoleń - 22 osoby, zatrudnienie w ramach robót publicznych podjęło - 60 osób, prace interwencyjne podjęło 58 osób oraz w ramach wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy zatrudniono 14 osób. Zaś 10 osób młodych posiadających predyspozycje do prowadzenia własnej działalności otrzymało jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

   Kwota programu: 1.178.600,00 zł.

9. Program aktywizujący ***„Osoby długotrwale bezrobotne, osoby bezrobotne bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego, osoby bezrobotne samotnie wychowującego najmniej jedno dziecko do 18 roku życia - art. 49 ustawy"*** – finansowany był ze środków Funduszu Pracy pozyskanych z „rezerwy" MPiPS i powstał z myślą o w/w grupach osób bezrobotnych, które na rynku pracy są w szczególnie niekorzystnej sytuacji i potrzebowały wsparcia by powrócić na rynek pracy. Programem objęto 101 osób bezrobotnych. Działania, które zaplanowano w ramach projektu to: szkolenia - 14 osób , prace interwencyjne - 22 osoby oraz roboty publiczne - 64 osoby. Zatrudnienie w ramach wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy podjęła 1 osoba.

   Kwota programu: 288.000,00 zł.

9. Program dla ***„Osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia"*** — finansowany był ze środków Funduszu Pracy pozyskanych z „rezerwy" MPiPS. Program był skierowany do 327 osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia. Osoby te należą do grupy w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, które borykają się ze stereotypami dotyczącymi wieku, przez co jest im trudniej znaleźć zatrudnienie i utrzymać je na dłużej. W ramach programu osoby po 50 roku życia skorzystały: ze szkoleń - 6 osób, zatrudnienie w ramach robót publicznych podjęło - 320 osób, jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej otrzymała 1 osoba. Kwota programu: 1.920.000,00 zł.

11. Program dla ***„Osób bezrobotnych do 30 roku życia"*** - to kolejny program skierowany do 120 osób młodych, który finansowany był ze środków Funduszu Pracy pozyskanych z „rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej i był odpowiedzią na zapotrzebowanie na dane formy wsparcia lokalnego rynku pracy jak i samych osób bezrobotnych z powiatu piskiego. W ramach programu 104 osoby bezrobotne skorzystały z zatrudnienia w ramach robót publicznych, z refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy-

5 osób, ze szkolenia - 1 osoba oraz 10 osób otrzymało jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Kwota programu: 621.300,00 zł.

12. Program aktywizujący *„**Osoby długotrwale bezrobotne, osoby bezrobotne bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego, bezrobotne kobiety które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka -art. 49 ustawy**"* - finansowany był ze środków Funduszu Pracy pozyskanych z „rezerwy" Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Celem programu była pomoc 129 osobom bezrobotnym znajdującym się w szczególnie niekorzystnej sytuacji na rynku pracy w szybkim powrocie na rynek pracy.

W ramach programu osoby bezrobotne skorzystały ze:

- staży - 33 osoby,
- szkoleń - 18 osób,
- prac interwencyjnych - 38 osób
- robót publicznych - 36 osób,
- refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy - 2 osoby,
- jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej - 2 osoby.

Kwota programu: 422.000,00 zł.

Łącznie na rzecz promocji zatrudnienia oraz łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej Powiatowy Urząd Pracy w Piszu w roku 2012 dzięki pozyskaniu dodatkowych środków dysponował kwotą **14.400.657,99 zł**. na którą składały się: program specjalny, programy z rezerwy MP W roku 2012 urząd realizował również dwa projekty z Europejskiego Funduszu Społecznego, które wspierały działalność Powiatowego Urzędu Pracy w Piszu:

Wsparcie finansowe ze strony funduszy Unii Europejskiej stanowi dzisiaj ważny element polityki wielu firm i instytucji. Bezzwrotne dofinansowanie, które pokrywa znaczny procent kosztów związanych z realizacją projektów pozwala na realizację ambitnych planów i założeń, które często są nieosiągalne we własnym zakresie. Także Powiatowy Urząd Pracy w Piszu sięga do unijnych źródeł finansowania. Dotychczas zrealizowane projekty, między innymi: Aktywizacja młodzieży powiatu piskiego, Aktywizacja osób długotrwale bezrobotnych w powiecie piskim, Aktywizacja zawodowa młodzieży zgodnie z ich wykształceniem, ,,Młodzi na start'', ,,Przedsiębiorczość-kluczem do sukcesu'' czy ,,Koniec z biernością - czas na pracę''; doskonale pokazały, że pracownicy

PUP w Piszu potrafią skutecznie aplikować po środki unijne i realizować wyznaczone w projektach cele.

Wszystkie powyższe działania są niezmiernie istotne i potrzebne na terenie w tak dużym stopniu dotkniętych problemem bezrobocia, jakim jest powiat piski. Diagnozowanie problemów, z jakimi borykają się osoby bezrobotne, wyszukiwanie ich atutów, odpowiednie ukierunkowywanie w zakresie zmian lub podnoszenia kwalifikacji są obecnie niezmiernie potrzebne na rynku pracy. Tylko trafiona, wycelowana w konkretne potrzeby pomoc ma szansę wywrzeć oczekiwany skutek, a tym samym przełożyć się na poprawę sytuacji osoby bezrobotnej.

## 1. Programy realizowane w Powiecie piskim

**Tabela nr 6.** Realizowane projekty/programy wg form wsparcia, liczby osób i kwoty pozyskanej na ich realizację.

| Lp. | Nazwa projektu | Forma wsparcia/działania | Liczba osób objętych programem | Kwota pozyskana przez PUP w Piszu (wartość w zł) |
|---|---|---|---|---|
| 1 | **„Koniec z biernością – czas na pracę”** współfinansowany ze środków EFS Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VI (Poddziałanie 6.1.3) | Poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy, staż, prace interwencyjne, jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej, zatrudnienie w ramach doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy. | **378** | 2.419.100,00 |
| 2 | **„Solidny starter zawodowy’’** współfinansowany ze środków EFS, Priorytet VI (Poddziałanie 6.1.1) | Uczestnicy objęci min. trzema formami wsparcia tj.: doradztwem zawodowym, szkoleniami zawodowymi, pośrednictwem pracy, stażami. | **60** | 799.289,99 |
| 3. | **„Postawmy na młodych!’’** współfinansowany ze środków EFS, Priorytet VI (Poddziałanie 6.1.1) | Uczestnicy objęci min. trzema formami wsparcia tj.: doradztwem zawodowym, zajęciami aktywizacyjnymi, szkoleniami zawodowymi, pośrednictwem pracy, stażami. | **36** | 531.988,00 |
| 4. | **„Bez barier’’** współfinansowany ze środków EFS, Priorytet VI (Poddziałanie 6.1.1) | Uczestnicy objęci min. trzema formami wsparcia tj.: doradztwem zawodowym, zajęciami aktywizacyjnymi, szkoleniami zawodowymi, pośrednictwem pracy, stażami. | **15** | 227.580,00 |
| 5. | **„Przedsiębiorczość – droga do sukcesu’’** współfinansowany ze środków EFS i realizowany przez PUP w Giżycku, Priorytet VI, Działanie 6.2 | W ramach projektu 18 osób z powiatu piskiego otrzymało środki na podjęcie działalności gospodarczej. | **18** | **363.640,00** |
| 6. | **„PRACA DLA 50-LATKA’’** Program Specjalny w ramach pozyskanych dodatkowych środków z rezerwy MPiPS | Poradnictwo zawodowym (w tym tworzenie IPD), zajęciami aktywizacyjnymi, pośrednictwem pracy, refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej, roboty publiczne, zakup 47 rowerów dla osób bezrobotnych, premia dla pracodawców i osób bezrobotnych. | **128** | Pozyskane - 1.270.200,00 (ogólna wartość projektu – 1.803.292,13) |
| 7. | **„Nowe miejsca pracy dla osób w szczególnej** | Zatrudnienie w ramach refundacji kosztów | **23** | 210.000,00 |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | **sytuacji na rynku pracy''** środki pozyskane z rezerwy MPiPS | wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej, zatrudnienie w ramach robót publicznych | | |
| 8. | **„Osoby bezrobotne do 30 roku życia''** finansowany ze środków FP pozyskanych z ,,rezerwy'' MPiPS | Staże, szkolenia, zatrudnienie w ramach robót publicznych, prace interwencyjne, wyposażenie lub doposażenie stanowisk pracy, środki na podjęcie działalności gospodarczej | **185** | 1.178.600,00 |
| 9. | **„Osoby długotrwale bezrobotne, osoby bezrobotne bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego, osoby bezrobotne samotnie wychowujące najmniej jedno dziecko do 18 roku życia - art. 49 ustawy'',** finansowany ze środków FP pozyskanych z ,,rezerwy'' MPiPS | Szkolenia, prace interwencyjne, roboty publiczne, zatrudnienie w ramach wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy | **101** | 288.000,00 |
| 10. | **„Osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia''**, finansowany ze środków FP pozyskanych z ,,rezerwy'' MPiPS | Szkolenia, zatrudnienie w ramach robót publicznych, jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej | **327** | 1.920.000,00 |
| 11. | **„Osoby bezrobotne do 30 roku życia''** finansowany ze środków FP pozyskanych z ,,rezerwy'' MPiPS | Roboty publiczne, refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy, szkolenia, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej. | **120** | 621.300,00 |
| 12. | **„Osoby długotrwale bezrobotne, osoby bezrobotne bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego, osoby bezrobotne samotnie wychowujące najmniej jedno dziecko do 18 roku życia - art. 49 ustawy'',** finansowany ze środków FP pozyskanych z ,,rezerwy'' MPiPS. | Staże, szkolenia, prace interwencyjne, roboty publiczne, refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej | **129** | 422.000,00 |
| **OGÓŁEM środki pozyskane przez PUP w Piszu w 2012 roku** | | | **1520** | 9.888.057,99<br>+ 363.640,00<br>**(10.251.697,99)** |

Środki Funduszu Pracy przyznane "algorytmem" **- 4.512.600,00 zł**

Zwiększenie środków o kwoty pozyskane na realizację projektów z **EFS** :
**– 3.977.957,99 zł. (w tym "Koniec z biernością – czas na pracę" - zwiększenie Funduszu Pracy o 2.419.100 zł.)**
Zwiększenie środków FP o kwoty pozyskane z "rezerwy" Ministra na realizację programów centralnych i lokalnych - **5.910.100 zł (**w tym Program Specjalny – 1.270.200 zł.).
Program ,, **„Przedsiębiorczość – droga do sukcesu''** współfinansowany ze środków EFS i realizowany przez PUP w Giżycku (18 osób z powiatu piskiego otrzymało środki na podjęcie działalności gospodarczej) – **363.640,00 zł.**
Łączna suma środków przeznaczonych w 2012 roku na aktywizację osób bezrobotnych wyniosła – **14.764.297,99 zł.** (w tym pozyskanych 10.251.697,99 zł.). Ze środków PFRON na realizację zadań związanych z obsługą osób niepełnosprawnych poszukujących pracy pozyskano dodatkowo kwotę **77.553,00 zł**.

## 5. Fundusz Pracy

W roku 2012 wydatki z Funduszu Pracy wynosiły ogółem 25.435,7 tys. zł. i były wyższe w stosunku do poprzedniego roku o 4.610,6 tys. zł. (w roku 2011 – 20.825,1 tys. zł.).

Środki Funduszu Pracy (FP) zostały wydatkowane na:

- aktywne formy ogółem w kwocie 12.826,6 tys. zł., tj. 50,4% środków FP,
- zasiłki dla bezrobotnych - 11.402,0 tys. zł., tj. 44,8 ogólnej środków FP,
- dodatki aktywizacyjne – 297,1 tys. zł., tj. 1,2% ogólnej środków FP,
- pozostałe wydatki fakultatywne – 910,0 tys. zł., tj. 3,6% ogólnej kwoty FP.

W porównaniu z rokiem 2011 wzrosły wydatki na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu o 5.626,7 tys. zł., tj. o 78,2%. Pozostałe wydatki wzrosły o 18,4 tys. zł., tj. 2,1%. Natomiast zmalały wydatki na zasiłki dla bezrobotnych o 1.017,5 tys. zł., tj. o 8,2% oraz dodatki aktywizacyjne o 17,1 tys. zł., tj. 5,4%.

**Wykres 6.** Struktura wydatków na aktywne formy z Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w Powiecie piskim za rok 2012.

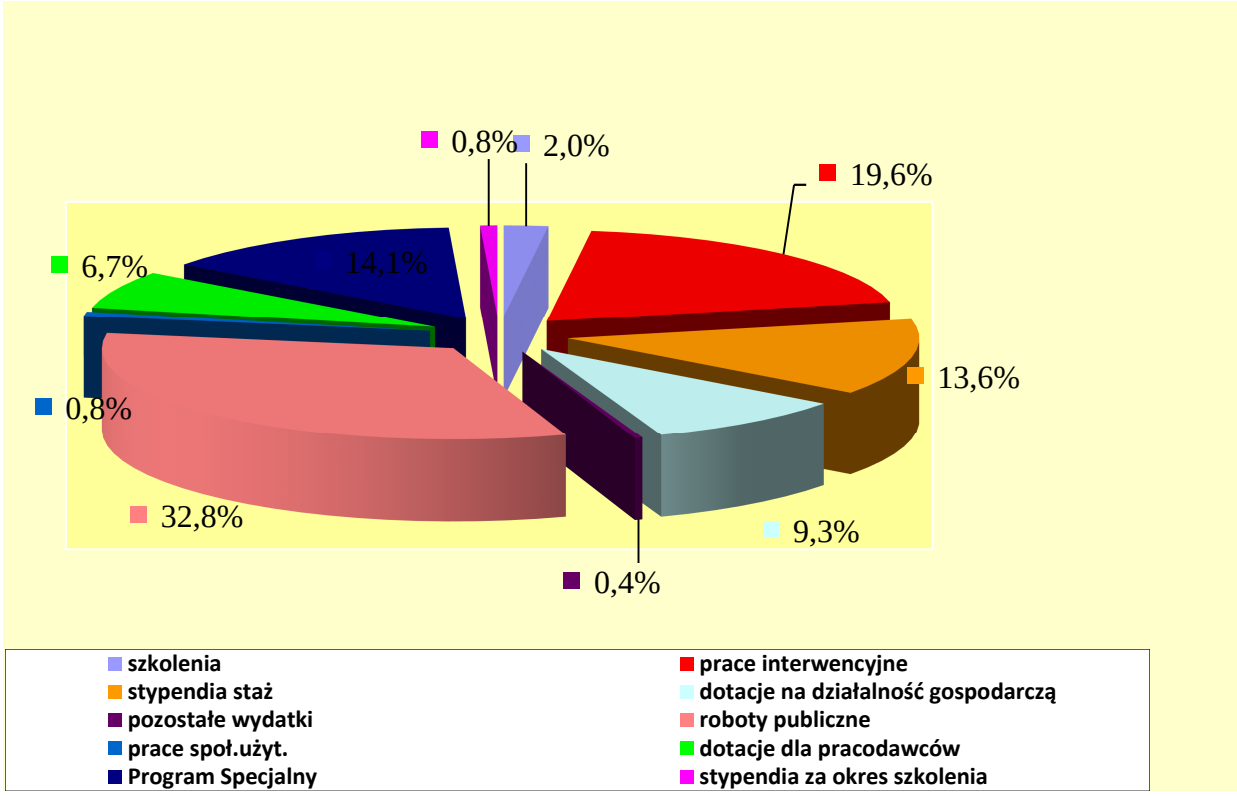


**Źródło:** Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-02

Najwięcej środków Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu wydatkowano (w tys. zł.) na:

- roboty publiczne – 4.212,9 (32,8%),
- prace interwencyjne – 2.508,9 (19,6%),
- program specjalny – 1.803,3 (14,1%),
- stypendia za staż – 1.739,8 (13,6%),

- środki na podjęcie działalności gospodarczej – 1.193,3 (9,3%),
- wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy – 861,0 (6,7%),
- szkolenia – 261,6 (2,0%),
- prace społecznie użyteczne – 98,6 (0,8%),
- stypendia za okres szkolenia – 101,0 (0,7%),
- inne wydatki (razem) – 46,2 (0,4%).

## 6. Podsumowanie

- W porównaniu z grudniem 2011 roku liczba bezrobotnych na koniec grudnia 2012 była niższa **o 533** osoby i wynosiła **5 790 osób**.
- Przyczyną spadku bezrobocia była realizacja programów współfinansowanych ze środków EFS, ,,rezerwy'' MPiPS w tym realizacja Programu Specjalnego.
- Utrzymujące się nadal wysokie bezrobocie w Powiecie piskim spowodowane jest złą sytuacją na rynku pracy w kraju i na świecie przekładającą na lokalny rynek pracy. Pracodawcy ograniczają zatrudnienie, likwidują etaty i nie przedłużają umów na czas określony.
- Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2012 roku kształtowała się na poziomie **31,4%,** w porównaniu do roku ubiegłego spadła o **0,8 pkt. proc**. Powiat piski na koniec roku zajmował I miejsce w województwie warmińsko-mazurskim pod względem stopy bezrobocia oraz II miejsce w kraju.
- W roku 2012, Powiatowy Urząd Pracy dysponował **3060** ofertami pracy, **o 403** więcej niż w roku poprzednim. Zwiększenie liczby zgłoszonych wolnych miejsc pracy związane było ze zwiększeniem środków na aktywizację osób bezrobotnych (pozyskanie dodatkowych środków na realizację programów).
- W roku 2012, w różnych formach aktywizacji finansowanych ze środków Funduszu Pracy oraz programów uczestniczyło **2927** osób (**o 599** więcej niż w 2011 roku). Pracę subsydiowaną (finansowaną przez Urząd) podjęło **1852** osoby (**o 504** więcej niż w ubiegłym roku) Natomiast pracę niesubsydiowaną podjęło **2257** osób (**o 291** mniej niż w roku poprzednim).
- W roku 2012 Powiatowy Urząd Pracy pozyskał **10.251.697,99 zł.** na realizację programów mających na celu aktywizację osób bezrobotnych. Łącznie na aktywizację osób bezrobotnych przeznaczono środki w wysokości **- 14.764.297,99 zł.** oraz na realizację zadań związanych z obsługą osób niepełnosprawnych poszukujących pracy środki PFRON w wysokości **77.553,00 zł.**

Opracował: Stanisław Olender
przy wykorzystaniu danych sporządzonych przez:

1. Agnieszkę Ostrowską
2. Marcina Kamińskiego
3. Edytę Makowską
4. Sylwię Sidorowicz
5. Ewę Słapińską
6. Anetę Brandt

7. Beatę Szczyrów
8. Bogumiłę Miłosek
9. Małgorzatę Tomasiewicz
10. Bogumiła Krauze